

# Ο Θεός Άρης είδε την «Ιφιγένεια η εν Αυλίδι» στην καλοκαιρινή περιοδεία της

Άρης Γαβριελάτος,  
deBor

Η Ιφιγένεια η εν Αυλίδι είναι από εκείνα τα έργα που όσο περνούν οι αιώνες τόσο μοιάζουν να γράφτηκαν για το σήμερα. Και η παράσταση του Σάββα Στρούμπου, δουλεμένη πάνω στη μέθοδο του Θεόδωρου Τερζόπουλου, καταφέρνει ακριβώς αυτό: να φέρει τον Ευριπίδη «κοντά» μας όχι ως μνημείο, αλλά ως ζωντανή πληγή.

Η μετάφραση του Παντελή Μπουκάλα εγγυάται ότι το κείμενο έχει πνοή, έχει ψυχή. Λόγος πυκνός, καθαρός, ποιητικός χωρίς επιτήδευση, που αφήνει το κείμενο να αναπνεύσει και τους ηθοποιούς να πατήσουν πάνω του με δύναμη. Και οι ερμηνείες είναι εξαιρετικές: σώματα και φωνές λειτουργούν σαν ένα ενιαίο κύμα έντασης, πόνου και τελετουργίας.

Σε ένα σκηνικό που προσωπικά μου θύμιζε πυξίδα, με μικρές σημαίες και πέτρες γύρω της. Σημαίες που για να κυματίσουν ήταν απαραίτητη μια θυσία.

Παρακολούθησα την παράσταση στην αρχή της καλοκαιρινής περιοδείας, στο Θέατρο Άννα Συνοδινού. Μικρό σε μέγεθος αλλά πόσο απρόσμενα δυνατό ως ανοιχτός χώρος. Είναι εντυπωσιακό πόσο αλλάζει μια παράσταση όταν «βγαίνει έξω», κάτω από τον ουρανό, μέσα στον πραγματικό αέρα της νύχτας. Και εδώ γεννιέται μια σχεδόν μεταφυσική αντίθεση: σε ένα έργο που ξεκινά από την άπνοια — από τον άνεμο που δεν φυσά ώστε να ξεκινήσει ο πόλεμος — ο αέρας φυσούσε συνεχώς κατά τη διάρκεια της παράστασης και κόπαζε όσο περνούσε η ώρα, σαν να σχολίαζε ο ίδιος τη μοίρα των ανθρώπων.

Σχετικά με το έργο. Η “Ιφιγένεια” δεν μιλά μόνο για μια θυσία. Μιλά για τον πόλεμο, τον θάνατο, την οικογένεια, τη σχέση άνδρα και γυναίκας, την

εξουσία και την υπακοή, αλλά και για το πώς οι κοινωνίες πείθουν τον εαυτό τους ότι κάποιος “πρέπει” να θυσιαστεί για έναν ανώτερο σκοπό.

Και έπειτα έρχεται η παρέμβαση της Άρτεμης: η κόρη γίνεται ελάφι. Η μεγάλη «μαγική λύση» της τραγωδίας. Γίνεται πράγματι; Ή είναι ένας τρόπος να απαλυνθεί η συλλογική ενοχή; Και τελικά, πόσα ελάφια θα χρειάζονταν για να αντικαταστήσουν όλα τα παιδιά που θυσιάζονται στους πολέμους, ώστε να φυσήξει ούριος άνεμος σε κάθε λογής πολεμικά σχέδια;

Για τους ηθοποιούς πόσα να γράψω; Επί 1.5 ώρα στη σκηνή, είτε με αλλόκοτη κινησιολογία, είτε ακίνητοι, κάτι έχουν να πουν, κάτι προσθέτουν στο έργο. Ο Νίκος Ντάσης ως Αγαμέμνων είναι τρομακτικός όπως κάθε άνακτας με την εξουσία στα χέρια του. Η Έλλη Ιγγλίζ αποτυπώνει τον πόνο της μάνας-Κλυταιμνήστρας που παλεύει με το παράλογο, το θάνατο του παιδιού της. Η Μυρτώ Ροζάκη στο ρόλο της Ιφιγένειας κουμπώνει στο roller-coaster των συναισθημάτων. Από νύφη σε υποκείμενο θυσίας, από παρθένα σε ελάφι.

Εξαιρετικοί και οι: Άννα Κόπακα ως Κορυφαία του Χορού και Αγγελιοφόρος, ο Γιάννης Σανιδάς ως Πρεσβύτες, Αχιλλέας και Αγγελιοφόρος (ειδικά ως Αχιλλέας δίνει πόντους στο έργο) και ο Νίκος Ψυλάκης ως Πρεσβύτες, Μενέλαος και Αγγελιοφόρος εξίσου δυνατός στην ερμηνεία του.

Η μουσική του Ζήση Σέγκλια ουσιαστικά είναι μια υπόκρουση που θυμίζει μαχαίρια να ακονίζονται. Μαχαίρια της θυσίας και του πολέμου με μια ηχώ από πίσω σαν σε σφαγείο. Υποβλητικά τα φώτα του Κώστα Μπεσθάνη. Τέλος, εξαιρετικά τα κοστούμια της Κατερίνας Παπαγεωργίου σε συνδυασμό με το μακιγιάζ της Βιργίνιας Τσιχλάκη.

Πρόκειται για μια παράσταση σωματική, σκοτεινή και βαθιά ανθρώπινη, που δεν τελειώνει με την υπόκλιση αλλά συνεχίζει να δουλεύει μέσα σου για ώρες μετά. Ψάξτε την εδώ από 22 Ιουλίου έως 24 Σεπτεμβρίου σε όλη την Ελλάδα!